

ጀርባ ቻርተር

ይገረም አለሙ

October 17, 2016

መንደርደሪያ

ጀርባ የኦሮምያን ቻርተር እያዘጋጀን ነው በማለት የተናገረው ዋንኛ የመጋገሪያ ብቻ ሳይሆን የመነታረኪያም ርዕሰ ጉዳይ ሆኗል። ከሚያግባባን ይልቅ በሚያለያየን ላይ ጎራ ለይቶ የመነታረካችን አንዱና ዋናው ጉዳይ ወይ ከዚህ ወይ ከዛ የሚለው መሀል ላይ ቦታ የሌለው ወይም የማይሰጠው ፖለቲካችን ነው። ሁለተኛው ችግራችን ደግሞ ድጋፋችን ነፋስ አይንካህ የሚል ነቀፌታችን መልካም ጎኖችን የማይመለከት መሆኑ ነው። ይህ በፍጹም አይበጅም የምንወደውንና የምናደንቀውን ልንተቸውም ሆነ ልንመክረው፤ የማንወደውንና የማንደግፈውን ደግሞ ብዙ ስንቅፈው ለበጎ ስራው በትንሹም ቢሆን ጎሽ ልንለው ይገባል። ነቀፌታም ሆነ ትችታችን ወደ መሀል የሚጎትት አንጂ ወደ ዳር የሚገፋ መሆን የለበትም ከስህተት ለመማር ከጥፋትም ለመቆጠብ የሚያበረታታ አንጂ ጥላቻ የሚያስፋፋና እልህ ውስጥ የሚያገባ መሆን አይኖርበትም።

ትንሽ ምክር ለጀርባ፤

ብዙ ተከታይ ብዙም አድማጭ አለኝ ብሎ የሚያምንና የህዝብን ትግል እየመራሁ ነኝ የሚል ሰው ቀርቶ ማናቸውም በመገናኛ ብዙ የሚናገርና የሚጽፍ ሰው ረጋ ሰከን ብሎ በስሜት ሳይሆን በእምነት ላይ ተመስርቶ በሞቅታ ሳይሆን በአስተውሎት ሊሆን ይገባል። ደጋፊን ለማስደሰት ተብሎ ተቃራኒን ይበልጥ ማስቆጣት በአንጻሩ ተቀዋሚን ላለማስከፋት ተብሎ ደጋፊን ማስከረፍ እንዳይመጣ ጥንቃቄ ያስፈልጋል። መሰረቱ እምነት የሚነገረውም እውነት ከሆነ ደግሞ እንዲህ ያለው ችግር ብዙም አይገጥምም። ስለሆነም ጀርባ በየግግሮችህ ወጣትነት ሲደመር የደጋፊ ጭብጨባና ሙገሳ የሚፈጥረው ስሜት ይንጸባረቅብህል። አንተም የምትመኘው ደጋፊዎችህም በስስት የሚያዩህና የሚጠብቁህ ለትልቅ ደረጃ መድረስን ነውና ለዛ ትበቃ ዘንድ ወጣትነቱንም የደጋፊ ጭብጨባ የሚፈጥረውንም ስሜት በመቋቋም ሰከን በል። በዙሪያህ ካሉ የእድሜም የእውቀትም ታላላቆችህ ተማር ተመክር። ስትናገርም አትፍጠን። በፍጥነት መናገር የእምነት ሳይሆን የስሜት ቃላቶች እንዲያፈተልኩ በር ይከፍታል።

ለጀርባ ደጋፊዎች፤

ትናትም ያየነው ሆነ ዛሬ የምናየው አንድን ሰው ወደውና አድንቀው የሚደግፉ ሰዎች ነፋስ አይንካው ባዮች ይሆናሉ። ስህተቱም ሆነ ጥፋቱ አይታያቸውም። በሌሎች ሲነገርና ሲጠቆምም ለመቀበል አይደለም ለመስማት ፈቃደኛ አይደሉም። እንደውም የቃላት አረራቸውን ታጥቀው የስድብ ጎራዴያቸውን መዘው በተከላካይነት ይሰለፋሉ። በዚህም ስህተቱን እያረመ ጉድለቱን እያሟላ ቀስ ብሎ አድጎ ለቁም ነገር ሊበቃ ይችል የነበረው ሰው በአጉል ጭብጨባና ውዳሴ መሬት ይለቅና መጨረሻው “ልቤ አደገና አለ ቁመቴ አላሰገባ እኝ የገዛ ቤቴ” እንደሚባለው ይሆንና አይ! የት ይደርሳል የተባለው ሰው ለመባል ይበቃል። በዚህ ሁኔታ ብዙ ሰዎችን አጥተናል። ጀርባንም እንዳናጣው አድናቂው ነን ደጋፊው ነን የምትሉ ድጋፋችሁ እየኮተኮተ የሚያሳድገው፤ እያረመ ለቁም ነገር የሚያበቃው አንጂ በአጭር የሚያስቀረው እንዳይሆን ብታስቡበት መልካም ይመስለኛል።

ለጀርባ ነቀፌታች ፤

የትችትና የነቀፋ ባህላችንም/ ልምዳችንም በአብዛኛው ከድጋፍ አሰጣጣችን ጋር ተመሳሳይ ነው። ስንደግፍ ስህተት ድክመት እንደማይታዩን ሁሉ ስንቅፍም ምልካም ጎኖች አይታዩንም። ስለሆነም ነቀፌታችንም ሆነ ትችታችን ተቃውሞአችንም ሆነ ምክራችን ወደ ዳር የሚገፋ እንጂ ወደ መሀል የሚጎትት፤ የሚያራራቅ አንጂ የሚያቀራርብ፤ ይበልጥ እልህ የሚያስገባ እንጂ የሚያለዘብ አይደለም። ስለሆነም ይህ ነገር ስራችን እስካሁን አንዳልበጀን ሁሉ ለወደፊቱም አይበጀንምና ትችታችንም ሆነ ነቀፌታችን እስከ ዛሬ ከመጣንበት መንገድ ወጣ ቢል መልካም ነው። የትናንቱ ካልበጀን ዛሬም በዛው መቀጠሉ ለምን? ወደ ጀርባ ስንመጣ ወጣትነቱ ብሄረተኝነቱ የደጋፊዎች ጭብጨባና ሙገሳው (የማናውቃቸው ሌሎች ምክንያቶችም ካሉ) ተደማምረው ሀሳቡ ተለዋዋጭ ቃላቶቹ ሽንቋጭ ቢያደርጉትም አትኩሮቱ አሮሞና አሮምያ ላይ ቢሆንም በማይታበል ሁኔታ እየሰራ ነው። ለዚህ ልጅ የሚሰነዘሩ ትችቶችና ነቀፌታዎች ድክመቱን እያረመ ጥንካሬውን እንዲያገለብት የሚያግዙት ቢሆኑ፤ አሮሞነቱ ላይ ይበልጥ እንዲጣበቅ የሚያደርጉት ሳይሆን ወደ ኢትዮጵያዊነት እልፍኝ የሚሰቡት ቢሆኑ ፤ ለመሸናገፍ ሳይሆን ለመተቃቀፍ የሚያበቁ ቢሆኑ ለጀርባ ብቻ ሳይሆን ነገ ልናያት ልምንሻው ዲሞክራሲያዊት ኢትዮጵያ ግንባታ ይበጃል።

ጀዋርን በልኩ አለማየት፤

ጀዋር የፖለቲካ ድርጅት መሪ አይደለም፤ እሱም ነኝ ብሎ አያውቅም። የፖለቲካ ድርጅት መሪ ባልሆነበት ቀርቶ ቢሆን አንኳን አንድ ብቻውን በአሮሞ ጉዳይ ወሳኝ ሊሆን አይችልም። ታዲያ አንዴት ነው ከእሱ ንግግር ቃላት እየመዘዘን የአሮሞዎች አቋም ፍላጎትና አምነት ይህ ነው ብለን በድፍረት የምንጽፍ የምንናገረው። ይህ ሁኔታም ጀዋር ራሱ ሳያውቀውና ሳይዘጋጅበት ራሱን ብቸኛ የአሮሞ ፊት አውራሪ አድርጎ ራሱን እንዲያሰብ እያደረገው ይመስላል። የሌሎቹ የአሮሞ ምሁራን፣ የፖለቲካ ድርጅት መሪዎችና አዛውንቶች መልካም ሀሳብና ሀገራዊ ራዕይ ትኩረት ሳያገኝ የአንድ ጀዋር ንግግር ገና ይወጣል የአሮሞ ሁሉ ሀሳብና አምነት አንደሆነ ተደርጎ ይስተጋባል። ለምን?

ብእር ከማንሳት ጠይቆ መረዳት መረዳዳት ቢቀድም፤

ለዚህ ጽሁፍ መነሻ የሆነውን ንትርክ የፈጠረው የአሮሞያ ቻርተር መዘጋጀት በጀዋር በተነገረበት ሰሞን ሳይቅ አህመድ በራዲዮ ጣቢያው ጀዋርን ከፕ/ር ህዝቅኤል ገቢሳ ጋር ጋብዞ ቃለ ምልልስ አድርጓል። ፕ/ሩ የአሮሞ ቻርተር የሚባል ነገር አልሰማሁም አላውቅም ነው ያሉት። ከዛ በኋላም የሰጡት ገለጻም በየትኛውም ወገን በተሰለፉ ሰዎች ሊነቀፍ የማይችል በጥቅሉ እጹብ ደንቅ የሚባል ነው። ነገር ግን ጥሩ አይደለም ያልነው ላይ መረባረብ እንጂ ጥሩውን ማድነቅና ማበረታት አልታደልንምና የፕ/ሩን ንግግር አንደዋዛ ሰምተን አልፍነው የጀዋርን ንግግር እንወቅጣለን። ለምን? የሚያለያዩ ነገሮችን እያነፈነፉ ከማሳበጥና ከመለጠጥ ጀዋርንም ከሚገባው ቦታ በላይ አልቆ ከማስቀመጥ በሚያስማሙ ነገሮች ላይ ማተኮሩ አይበጅም።

ስለ ጀዋር ቻርተር ከፕ/ር ህዝቅኤል ገቢሳ ከተረዳሁት በመነሳት ሁለት ጥያቄዎች ላንሳ። የመጀመሪያው አንድ አክቲቪስት ጀዋር የአሮሞያ ቻርተር እያዘጋጀን ነው ሲል ተጣይፎ ይሄው አሮሞዎች እንዲህ ናቸው ብሎ ከመናገርና ከመጻፍ በርግጥ የተባለው እውነት ነው ወይ? ከሆነስ ዓላና ይዘቱ ምንድን ነው ? ብሎ ሌሎች የአሮሞ ፖለቲከኞችንና ምሁራን መጠየቅ አይሻልም ነበር?

ሁለተኛው ጥያቄ እንደ ፕ/ር ህዝቅኤል ገለም ሆነ እንደ ራሱ ማስተባበያ ሌሎች በተረዱት ደረጃ የተዘጋጀም ሆነ የሚዘጋጅ ቻርተር የለም። ይህ በሆነበት ሁኔታ ከጀዋር ንግግር ብቻ በመነሳት እሱን የአሮሞ ብቸኛ ወኪል አድርጎ መውሰዱና ከግራ ቀኝ ሳያጣሩ የአሮሞዎች ፍላጎት ይህ ነው ብሎ የአንድ ጀዋርን የስሜት ንግግር የመላው አሮሞያ ሀሰብና አምነት አንደሆነ አድርጎ ማቅረብና ክርክር መክፈት ለምንፈልገው ኢትዮጵያዊነት መነልበት የሚበጅ ነው ወይ ? ማናቸውም የምንሰራውም ሆነ የምንጽፈውና የምንናገረው ነገር ሁሉ አሁን ህዝቡ በተግባር ለተያያዘውና መስዋእትነት እየከፈለበት ላለው የነጻነት ትግል መጠናከር የሚረዳ ቢሆን ነው የሚሻለው፤ በጥላቻ፣ በስሜት፣ በፉክክር፣ ወዘተ የምንሰራው ስራ የነጻነት ትግሉን ይጎዳል፤ በድል ማግስት የሚታሰበውን ለሁሉም ልጆቿ እኩል እናት የሆነች ኢትዮጵያን የማየት ምኞታችንን ያጨናግፋል። እናም ከራስ በላይ ሀገር ብለን አናስብ።

ሁሉም የየራሱን የቤት ስራ ቢሰራ።

ከፕ/ር ህዝቅኤል እንደሰማሁትና አንደተረዳሁት የተዘጋጀው የአሮሞ ኮንፈረንስ ዋና ዓላማ የተለያዩ ዓላማ የሚያራምዱ ግን በአሮሞ ስም የተደራጁ ፓርቲዎች ከወያኔ በኋላ ምን አይነት ኢትዮጵያ በሚለው ላይ ተነጋግረው አንድ ስምምነት ላይ በመድረስ ከሌሎች ጋር ለመነጋገር የሚያስችላቸውን አቋም ለመያዝ ነው። ይህ ለእኔ ተገቢ እንደውም የዘገየ ተግባር ነው። ሌሎችም በአንድ ብሄር ስም ከአንድ በላይ ሆነው የተደራጁ ይህን መሰል ተግባር በአፋጥኝ ሊጀምሩ ይገባል። እስቲ ይታያችሁ ሁሉም የቤት ስራውን ሳይሰሩ ሀገራዊ ጉባኤ ላይ ቢገናኝ ምንድን ነው የሚሆነው። በብሔር የተደራጁ ፓርቲዎችን ልዩነት ለማስታረቅ ይመክራል ወይንስ ለሀገራዊው ችግር መፍትሄ ፍለጋ ላይ። በአንድ ብሄረሰብ ስም ተደራጅተው ግን የተለያዩ ዓላማ ያላቸውን ኋይሎች ወደ አንድ መስመር ሳያመጡ በሀገራዊ ጉዳይ ላይ ለመምከርስ ቀና ይሆናል። እኔ አይመስለኝም።

ስለሆነም ከምር ዴሞክራሲያዊት ኢትዮጵያን ማየት የምትናፍቁ ከሆነ ከወያኔ በኋላ ምን አይነት ኢትዮጵያ ለሚለው በግልም በጋራም የቤት ስራችሁን ሥሩ። ሰርገኛ መጣ በርበሬ ቀንጥሱ አይጠቅምም። ስለሆነም

1. በአንድ ብሄር ስም ከአንድ በላይ የተደራጁት አንወክለዋለን የምትሉት ብሄር በነገዋ ኢትዮጵያ ምን ይፈልጋል፣ ምን አይነት ኢትዮጵያን ማየት ይሻል ያ አንዴትና በምን ሁኔታ ተግባራዊ ይሆናል ወዘተ የሚል የጋራ ስምምነት ላይ መድረስ አንድ ሰነድ ማዘጋጀት፤
2. በብሄር የተደራጁት በሙሉ በዓላማ ብትለያዩም ከምትመሳሰሉበት ብሄረተኝነት አንጻር ስለ ነገዋ ኢትዮጵያ አንዴትነትና ምንነት መክራችሁ ዘክራችሁ ስምምነት ላይ መድረስ የጋራ ሰነድ ማዘጋጀት፤
3. ሀገራዊ አደረጃጀት ያላችሁም እንዲሁ የትግል ስልታችሁም ቢለያይም በአላችሁ ኢትዮጵያዊ ዓላማ ተጠራርታችሁ ሸንጎ በመቀመጥ ከወያኔ በኋላ ኢትዮጵያን ለዴሞክራሲያዊ ስርአት ለማብቃት በሚያስችሉ መንገዶች ላይ ተነጋግራችሁ አንድ ሰነድ ማዘጋጀት፤
4. የኢትዮጵያ ዕጣ ፈንታ በፖለቲከኞች ብቻ እንዲወሰን መተው አይገባምና (ጉዳቱን አይተነዋል) ምሁራንም በየፈርጁ በመጠራራት

ኢትዮጵያን ለዴሞክራሲያዊ ሽግግር በሚያበቁ ጉዳዮች ላይ በስፋት በመምከር አንድ ሰነድ ማዘጋጀት።

በእንዲህ ሁኔታ አስቀድሞ ስራው ቢከናወን ከድል በኋላ ያለውን መንገድ ጨርቅ ያደርገዋል ብቻም ሳይሆን እስከ ዛሬ በየለውጡ አንደገጠመን የአንድ ወይንም የጥቂት ድርጅቶች የፖለቲካ ፕሮግራም የሽግግር ቻርተር የመሆን አድል አይኖረውም። ስለሆነም ሽግግሩ የሰመረ የዴሞክራሲያዊ ስርዓት ግንባታው በጠንካራ መሰረት ላይ የቆመ ይሆናል።

ይገረም አለሙ